

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judcători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Tiutin Roman XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.01.2017 - 03.11.2017;

Instanța de apel: 26.12.2017 - 25.10.2018;

Instanța de recurs: 06.05.2019 - 22.10.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 03 noiembrie 2017, Tiutin Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii revăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal pentru care i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Tiutin Roman, la data de 26 septembrie 2010, între orele 14 și 00 - 15 și 00 minute, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu alte persoane nestabilite organului de urmărire penală, acționând intenționat, urmărind scopul răpirii persoanei, cu automobilul de model „XXXXX” număr de înmatriculare XXXXX, condus de Cilinghir Alexandr, au venit la casa de locuit de pe adresa, orașul XXXXX, str. XXXXX, în care locuia Molla Vitalii, unde l-au impus pe Cilinghir Alexandr Fiodor, să-l cheme în stradă, din domiciliul respectiv pe Molla Vitalii.

Ulterior, după ce Molla Vitalii, a ieșit din domiciliul său, în stradă, și s-a apropiat de automobilul sus menționat, Tiutin Roman, acționând împreună cu alte persoane necunoscute, aflându-se pe strada Ogorodnaia din orașul Vulcănești, aplicând în privința lui Molla Vitalii, violență nepericuloasă pentru viață, prin răsucirea mâinilor la spate, cu forța, contrar voinței lui Molla Vitalii, l-au urcat pe bancheta din spate a automobilului, și l-au răpit. După aceasta Tiutin Roman, a ordonat lui Cilinghir Alexandr, să urce la volanul automobilului

menționat și să se deplaseze în direcția gunoiștei. Ajungând la marginea orașului Vulcănești, în apropiere traseului Vulcănești - Reni, Tiutin Roman, împreună cu persoanele necunoscute, l-au bătut pe Molla Vitalii, după care lăsându-l la gunoiște, au părăsit locul.

Acțiunile lui Tiutin Roman, au fost încadrate în prevederile alin. (2) lit. e) art. 164 Cod penal, conform indicțiilor - răpirea unei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Vulcănești, Turceac Alexandr, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului Tiutin Roman, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care Tiutin Roman, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. e) art. 164 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în conformitate cu alin. (3) art. 72 Cod penal. În conformitate cu art. 65 Cod penal, la pedeapsă principală stabilită inculpatului Tiutin Roman, de stabilit și pedeapsa complementară, sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcțiile publice din cadrul organelor administrației publice, pe termen de 5 (cinci) ani. Menținerea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, aplicată în privința inculpatului Tiutin Roman, până la intrarea sentinței în vigoare, invocând următoarele argumente:

- prima instanță incorect a stabilit pedeapsa inculpatului, or, pedeapsă aplicată este prea blândă și nu corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise. Potrivit materialelor cauzei penale, inculpatul Tiutin Roman, acționând în comun și printr-o înțelegere prealabilă cu persoane necunoscute, s-a apropiat de domiciliul lui Molla Vitalii, l-a răpit și l-a dus la gunoiștea din preajmă orașului Vulcănești, unde împreună cu persoanele necunoscute l-au maltratat și l-au lăsat, părăsind locul. Deși inculpatul Tiutin Roman, nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia a fost demonstrată pe deplin prin probele, acumulate și prezentate de către acuzare instanței de judecată. Mai mult ca atât, faptul săvârșirii de către inculpatul Tiutin Roman, a infracțiunii în circumstanțele descrise, se confirmă prin decizia Curții de Apel Comrat din 17 mai 2016, prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (2), lit. b) art. 287 Cod penal, fiind liberat de răspunderea penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală. Prima instanță just a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatului Tiutin Roman, se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. e) art. 164 Cod penal, corect stabilind intenția acestuia de a răpi persoană. Sânt neîntemeiate argumentele apărării precum că, inculpatul a fost supus de două ori urmăririi penale și deferit judecătii, precum și pedepsit, pentru una și aceeași faptă. Menționează că, prima instanță cu certitudine a constatat că, inculpatul Tiutin Roman, a săvârșit infracțiunea acționând de comun acord cu alte persoane necunoscute, și contrar voințe victimei Molla Vitalii, aplicând violență fizică, l-au răpit, l-au transportat în alt loc și l-au deținut contrar voinței acestuia. Este de menționat că, nici inculpatul Tiutin Roman, nici persoanele împreună cu care a acționat, nu aveau nici un drept de a-l reține și priva de libertate pe victima Molla Vitalii;

-Materialele cauzei penale denotă că, inculpatul Tiutin Roman, nu a recunoscut vina în cele săvârșite, nu s-a căit de cele săvârșite, ceea ce demonstrează netemeinicia sentinței, în partea stabilirii pedepsei, care este una blândă în coraport cu personalitatea inculpatului, ultimul fiind anterior deferit judecății. Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului Tiutin Roman, nu corespunde cerințelor art. 61 și 75 din Codul penal, și nu va duce la restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului. Totodată, ținând cont de personalitatea inculpatului, ocupația și genul de activitate al acestuia, consideră că este necesar de a stabili inculpatului Tiutin Roman, o pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în cadrul organelor administrației publice, prevăzută de art. 65 Cod penal.

3.1. Avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman, a depus apel împotriva sentinței solicitând casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu alin. (1) art. 332, alin. (7) art. 275 și art. 391 Cod de procedură penală, a înceta procesul penal în privința inculpatului Tiutin Roman, or, să fie emisă o decizie de achitare al acestuia, în conformitate cu alin. (1) pct. 3) art. 390 Cod de procedură penală, invocând următoarele argumente:

- la adoptarea sentinței, prima instanță nu a luat în considerație faptul că, inculpatul Tiutin Roman, a fost supus urmăririi penale și a fost deferit judecății în mod repetat, pentru una și aceeași faptă. Totodată, prima instanță nu s-a expus asupra demersului privind încetarea procesului penal, în conformitate cu alin. (7) art. 275, alin. (1) art. 332, art. 391 Cod de procedură penală, înaintat de apărare în cadrul ședinței preliminare;

- instanța de fond a constatat și a stabilit că, prin sentință Judecătorei Vulcănești din 07 august 2013, inculpatul Tiutin Roman, a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Comrat, din 07 mai 2016, sentința menționată a fost casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Tiutin Roman, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, și a fost liberat de răspunderea penală, în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere penală. Decizia Curții de Apel Comrat, din 07 mai 2016 a fost menținută, prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2016;

- instanțele ierarhic superioare au constatat că, inculpatul Tiutin Roman, acționând în comun cu persoane necunoscute, s-a apropiat de Cilinghir Dmitri, și contrar voinței acestuia, l-au dus pe teritoriul parcării auto din orașul Vulcănești, unde au aplicat ultimului lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. Ulterior, inculpatul Tiutin Roman, în continuarea acțiunilor sale ilegale, împreună cu persoane necunoscute, amenințând pe Cilinghir Alexandr cu aplicarea violenței, l-a impus pe ultimul să le ducă cu automobilul de model „XXXXX”, numărul de înmatriculare XXXXX, la domiciliu victimei Molla Vitalii, și să-l cheme pe ultimul. Ulterior, după ce victima Molla Vitalii, a ieșit din domiciliul său, inculpatul Tiutin Roman, a impus pe ultimul să se urce pe bancheta din spate a automobilului, și a ordonat lui Cilinghir Alexandr să meargă în direcția gunoiștii, în apropierea traseului Vulcănești -

Reni, iar după asta încălcând ordinea publica a aplicat victimei Molla Vitalii o lovitură cu pumnul în față;

- acțiunile imputate inculpatului Tiutin Roman, deja au fost examinate și apreciate în cadrul examinării altei cauze penale, decât cea diferită judecătii, ultimul fiind condamnat în baza alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal. Adică acțiunile respective ale inculpatului, deja odată au fost calificate ca huliganism, iar ulterior au fost puse la baza învinuirii susținută de acuzatorul de stat în instanța de judecată. Ulterior, inculpatul Tiutin Roman, a fost condamnat în baza alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, respectiv, pentru acțiunile sus indicate, inculpatul a fost deja odată atras la răspundere penală;

- condamnarea inculpatului Tiutin Roman, în baza alin. (2) lit. e) art. 164 Cod penal, este contrară principiului stabilit în alin. (1) art. 22 Cod de procedură penală, și art. 4 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Totodată, sentința Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, din 03 noiembrie 2017, a fost emisă contrar prevederilor art. 389 Cod de procedură penală. Or, sentința de condamnare adoptată se bazează pe declarațiile martorilor, care nu au fost audiați în ședința de judecată. Martorii respectivi, au fost audiați doar în cadrul urmăririi penale, fără efectuarea confruntărilor. Mai mult ca atât, instanța de fond a pus aceste declarații la baza sentinței de condamnare, deși acuzatorul de stat s-a refuzat de la aceste declarații. Sentința emisă se bazează pe declarațiile lui Cilinghir Alexandr, care nu a fost audiat în ședința de judecată, iar declarațiile acestuia au fost date citirii de către procuror. Iar declarațiile martorului Molla Fiodor, nu au fost date citirii în ședința de judecată, deoarece acuzatorul de stat a refuzat la audierea acestuia, însă declarațiile martorului respectiv, depuse în cadrul urmăririi penale, au fost puse la baza sentinței;

- menționează de asemenea că, la baza sentinței au fost puse probe administrate cu încălcarea alin. (1) pct. 8 art. 94 Cod de procedură penală. Astfel, prima instanță a pus la baza sentinței de condamnare procesele-verbale privind recunoașterea după fotografie a inculpatului Tiutin Roman de către victima Molla Vitalii și martorul Cilinghir Alexandr, pe când conform alin. (6), art. 116 Cod de procedură penală recunoașterea după fotografie se admite doar în cazul imposibilității de prezentare a persoanei spre recunoaștere. De către organul de urmărire penală la momentul efectuării recunoașterii, nu au fost prezentate date privind existența a careva obstacole obiective, care împiedicau petrecerea procedurii de recunoaștere cu participarea inculpatului Tiutin Roman. Mai mult ca atât, martorii indicați au comunicat organului de urmărire penală că, inculpatul este cunoscut lor ca deputat al Adunării Populare al Găgăuziei, adică este persoană cunoscută în localitate, și este ușor de stabilit locul de aflare a acestuia;

- sentința contestată este neîntemeiată, deoarece instanța de fond incorect a apreciat probele prezentate, încălcând prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Reiterează că, sentința instanței de fond s-a bazată pe declarațiile victimei Molla Vitalii, martorului Molla Domnica, iar în cadrul cauzei penale la învinuirea inculpatului Tiutin Roman, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, victima și martorul respectiv au depus declarații contrare declarațiilor depuse în cadrul cauzei penale deduse judecătii,

iar pe marginea cazului menționat, există o hotărâre irevocabilă. Pe lângă erorile procesuale admise, în acțiunile inculpatului Tiutin Roman, nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. e) art. 164 Cod penal. Or, în cazul din speță lipsește partea vătămată, adică persoana dreptul căreia la libertate a fost afectat, și i-a fost cauzat un prejudiciu prin acțiuni ilegale. Respectiv lipsește obiectul infracțiunii, ceea ce duce la imposibilitatea condamnării inculpatului Tiutin Roman. Mai mult ca atât, nimeni din martorii audiați, nu au declarat că, infracțiunea a fost comisă de inculpatul Tiutin Roman Vladimir, în complicitate cu alte persoane, și acest fapt nu este confirmat prin materialele dosarului penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 octombrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găguzia, oficiul Vulcănești, Țurceac Alexandr și de către avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului Tiutin Roman, a elucidat toate circumstanțele importante, respectând în totalmente cerințele alin. (1) art. 75 Cod penal, stabilind acestuia o pedeapsă echitabilă, care va contribui la corectarea și reeducarea inculpatului și va atinge și alte scopuri importante a pedepsei penale.

A reținut instanța de apel că, prima instanță corect a stabilit inculpatului pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani. Or, infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat la data de 26 septembrie 2010, adică până la modificările și completările operate la Codul penal, prin Legea nr. 119 din 23 mai 2013, iar norma penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, în calitate de pedeapsă prevedea pedeapsa închisorii de la 4 până la 10 ani. Iar, potrivit alin. (2) art. 10 Cod penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Totodată, instanța de apel a constatat că, infracțiunea de săvârșirea căreia a fost găsit vinovat inculpatul Tiutin Roman, atentează asupra libertății fizice a persoanei. Prin libertatea fizică a persoanei urmează să fie înțeleasă posibilitatea persoanei de a se mișca, de a circula și de a activa după voința proprie, în limitele stabilite de norme juridice. Totodată, instanța de apel a menționat că, pentru infracțiunea de săvârșirea căreia a fost recunoscut vinovat inculpatul Tiutin Roman, legiuitorul a prevăzut în calitate de pedeapsă doar pedeapsa cu închisoare, nefiind stabilite alte forme de pedepse, prevăzute de legislația penală.

Astfel, instanța de apel a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului va contribui la corectarea și reeducarea acestuia, precum și la atingerea altor scopuri ale pedepsei penale. Totodată pedeapsa stabilită este capabilă de a restabili echitatea socială, perturbată prin infracțiune.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele procurorului în apelul declarat, privind stabilirea inculpatului a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții în organele administrației publice. Or, această cerință vine în contradicție cu principiul legalității pedepsei penale. În

alin. (1) art. 75 Cod penal, se stabilește clar că, pedeapsa penală se stabilește în strictă conformitate cu normele Părții speciale a Codului penal și cu normele Părții generale a Codului penal. Iar sancțiunea prevăzută de legiuitor pentru săvârșirea infracțiunii incriminate inculpatului Tiutin Roman, nu prevede în genere aplicarea pedepsei complementare. Infracțiunea comisă de către inculpatul Tiutin Roman, nu ține de activitatea organelor administrației publice, ci ține de atentarea la libertatea fizică a persoanei din partea acestuia, pentru care legiuitorul expres a prevăzut o pedeapsă, stabilită în Codul penal. Mai mult ca atât, nici prevederile Părții speciale și nici prevederile Părții generale a Codului penal, nu prevăd posibilitatea aplicării pedepsei complementare solicitate, pentru infracțiunea reținută în speță.

Cu referire la apelul declarat de partea apărării, instanța de apel a menționat că, în cazul din speță s-a demonstrat pe deplin realizarea de către inculpatul Tiutin Roman, a laturii obiective a infracțiunii imputate. Or, aceasta este confirmat prin probele pertinente și concludente, apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Respectiv, instanța de apel s-a arat convinsă că, inculpatul Tiutin Roman, a săvârșit fapta prejudiciabilă imputată, iar vinovăția ultimului a fost demonstrată prin probele prezentate și cercetate în cadrul examinării cauzei.

A mai reținut instanța de apel că, în cadrul examinării cauzei, pe deplin s-a confirmat realizarea de către inculpatul Tiutin Roman, a laturii subiective a infracțiunii în cauză. Faptul respectiv, se confirmă prin declarațiile martorului Cilinghir Alexandr, depuse în cadrul urmăririi penale, în care ultimul fiind audiat în condițiile art. 109 Cod de procedură penală, a declarat că, inculpatul Tiutin Roman XXXXX, i-a ordonat să meargă la domiciliul victimei Molla Vitalii. După ce au ajuns la domiciliul acestuia, inculpatul i-a ordonat să-l cheme pe Molla Vitalii afară, iar singur s-a dat într-o parte că să nu fie observat de către acesta.

Instanța de apel a considerat că, declarațiile respective, pe deplin confirmă intenția inculpatului Tiutin Roman, de a săvârși răpirea victimei Molla Vitalii, respectiv fiind realizată latura subiectivă a infracțiunii reținută în sarcina inculpatului. Declarațiile respective, coroborează cu alte probe din dosarul penal, în special cu declarațiile martorului, Molla Domnica, victimei Molla Vitalii, care la fel relatează că, în ziua comiterii infracțiunii, la domiciliul lor a venit Cilinghir Alexandr și l-a chemat afară pe victima Molla Vitalii, și ulterior când acesta a ieșit afară, inculpatul Tiutin Roman, l-a apucat și răsucindu-i mâinile, împreună cu alte persoane necunoscute, l-a urcat în automobilul lui Cilinghir Alexandr.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărătorului inculpatului Tiutin Roman, avocatului Mîța Oleg, privind atragerea repetată a inculpatului Tiutin Roman, la răspundere penală, pentru una și aceeași faptă. În susținerea acestui argument, apărătorul inculpatului, în ședința instanței de apel, a prezentat ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului Tiutin Roman, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, rechizitoriul pe respectiva cauza penală precum și ordonanța de începere a urmăririi penale pe respectivul caz, invocând ca în aceste acte, organul de urmărire penală s-a expus odată asupra acțiunilor inculpatului.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apărării ca neîntemeiate, or, din comparația actelor de învinuire a inculpatului Tiutin Roman, de săvârșirea infracțiunii prevăzută de alin. (2) lit. b) art. 287 Cod penal, și actelor de învinuire a acestuia în cauza penală dedusă judecării, nicidecum nu rezultă că, acțiunile de răpire a victimei Molla Vitalii, au fost reținute și apreciate de către organul de urmărire penală, în cadrul cauzei penale, privind cercetarea infracțiunii de huliganism. În acest sens, sunt irelevante argumentele apărării, că actele de învinuire pe amândouă cauze penale sunt identice. Or, aceste argumente nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei penale, fiind combătute prin probele anexate la materialele dosarului penal.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reiterat că, obiectul juridic al infracțiunii de răpire a persoanei este libertatea fizică a persoanei. Libertatea fizică a persoanei nu este un appendice al altor valori sociale desemnând persoana. Pe cale de consecință, răpirea unei persoane nu-și pierde individualitatea și nu se absoarbe de infracțiunile concurente. De fiecare dată, infracțiunea respectivă trebuie să-și găsească locul cuvenit în cadrul calificării juridice. Faptul că, atentarea la libertatea fizică a persoanei urmează să fie privită separat de alte atentări, regăsește confirmarea și în Constituția Republicii Moldova.

Astfel, instanța de apel a specificat că, nu pot fi reținute argumentele apărării că, inculpatul Tiutin Roman, a fost supus repetat urmăririi penale și judecării, pentru una și aceeași faptă, or, acest fapt nu se deduce din probele anexate la materialele dosarului penal.

Instanța de apel a respins argumentele apărării, precum că, sentința primei instanțe se bazează pe declarațiile martorilor, care nu au fost audiați în cadrul ședinței de judecată, și au fost audiați doar la etapa urmăririi penale, menționând că, instanța de fond a adoptat o sentință de condamnare, necâtând la faptul că acuzatorul de stat a refuzat la audierea martorilor respectivi. Astfel, invocă că, prima instanță a pus la baza sentinței de condamnare, declarațiile martorilor Molla Fiodor, care nu a fost audiat în instanța de fond, iar acuzatorul de stat a refuzat la audierea acestui martor. Totodată, prima instanță a pus la baza sentinței declarațiile martorului Cilinghir Alexandr, care la fel nu a fost audiat în ședința primei instanțe, declarațiile cărui au fost date citirii de către acuzatorul de stat în ședința de judecată.

La fel, instanța de apel a apreciat critic aceste alegații ale apărării, or, lecturând conținutul sentinței contestate, instanța de apel nu a constatat că, prima instanță a pus la baza sentinței declarațiile martorului Molla Fiodor. Asemenea constatări nu se regăsesc în sentința contestată. În ceea ce privește declarațiile martorului Cilinghir Alexandr, instanța de apel a considerat că, argumentele apărării în privința acestora nu sânt plauzibile, iar prima instanță întemeiat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului respectiv. Trimiterile apărării la faptul că declarațiile martorului Cilinghir Alexandr, au fost date citirii în ședința de judecată de către procuror, și fără audierea pe viu a acestuia nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, nu pot fi luate în considerație ca întemeiate. Or, martorul respectiv, a fost audiat în condițiile alin. (3) art. 109 Cod de procedură penală, fiind preîntâmpinat de răspunderea penală, pentru depunerea declarațiilor false.

Instanța de apel a mai subliniat că, martorul Cilinghir Alexandr, a fost audiat cu respectarea prevederilor art. 109 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că proba respectivă a fost administrată în corespundere cu prevederile art. 94 Cod de procedură penală, și prima instanță corect a pus aceasta probă la baza sentinței adoptate.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărării, precum că, la baza sentinței au fost puse declarațiile martorilor, fără a efectua procedura de confruntare a martorilor cu inculpatul Tiutin Roman.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate alegațiile apărării precum că, prima instanță nu s-a expus asupra cererii de încetare a procesului penal în temeiul alin. (1) art. 332 și pct. 7) art. 275 CPP, depusă în cadrul ședinței preliminare. Or, lecturând conținutul sentinței atacate, instanța de apel a constatat că, prima instanță s-a expus asupra acestei cereri, respingând-o ca neîntemeiată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman.

6.1. La 10 decembrie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care solicită admiterea recursului, casarea parțială, în latura penală în partea stabilirii pedepsei, a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Pedepsa stabilită inculpatului este prea blândă și nu corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise.

6.2. La 17 decembrie 2018, în termen, declară recurs ordinar avocatul Mîța Roman în numele inculpatului Tiutin Roman, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal sau de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 8) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Inculpatul a fost condamnat de două ori pentru aceleași fapte;

- Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în apel;

- Fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, or, organul de urmărire penală nu a obținut probe, ce ar demonstra vinovăția inculpatului;

- Instanța de apel nu a apreciat corect probele administrate la dosar;

- Nu a judecat fondul cauzei în raport cu circumstanțele invocate în rechizitoriu, nu a constatat și descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

- A concluzionat divergent și dubios cu privire la natura infracțională a acțiunilor inculpatului;

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru urmează a fi respins ca inadmisibil,

iar recursul ordinar declarat de către avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman urmează a fi admis din următoarele considerente.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman:

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărârii atacate și încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de lege.

Potrivit textului recursului, apărarea invocă faptul, că lui Tiutin Roman i-a fost încălcat dreptul de a nu fi urmărit sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă *non bis in idem* garantat de art. 4 al Protocolului nr. 7 adițional la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și de art. 22 Cod de procedură penală.

Raportând argumentele sus-menționate la actele cauzei, Colegiul penal conchide că aceste motive sunt întemeiate și își găsesc confirmare în speță, se încadrează în temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal a statuat asupra acestei concluzii reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal.

Totodată, alin. (2) al aceluiași articol stabilește că, hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă.

În continuare, raportând prevederile legale expuse supra, la actele cauzei, se constată că, la data de 17 mai 2016 de către Procuratura UTA Găgăuzia a fost emisă ordonanța de pornire a urmăririi penale în privința lui Tiutin Roman privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal (f. d. 1, vol. I).

La fel, potrivit materialelor dosarului, la data de 17 ianuarie 2017, Tiutin Roman a fost pus sub învinuire, incriminându-i-se, la fel, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, potrivit căruia, *Tiutin Roman, la data de 26 septembrie 2010, între orele 14 și 00 - 15 și 00 minute, împreună și printr-o înțelegere prealabilă cu alte persoane necunoscute organului de urmărire penală, acționând intenționat, urmărind scopul răpirii persoanei, cu automobilul de model „XXXXX” număr de înmatriculare XXXXX, condus de Cilinghir Alexandr, au venit la casa de locuit de pe adresa, orașul XXXXX, str. XXXXX, în care locuia Molla Vitalii, unde l-au impus pe Cilinghir Alexandr, să-l cheme în stradă, din domiciliul respectiv pe Molla Vitalii.*

Ulterior, după ce Molla Vitalii, a ieșit din domiciliul său, în stradă, și s-a apropiat de automobilul sus menționat, Tiutin Roman, acționând împreună cu alte persoane necunoscute, aflându-se pe strada Ogorodnaia din orașul Vulcănești, aplicând în privința lui Molla Vitalii, violență nepericuloasă pentru viață, prin răsucirea mâinilor la spate, cu forța, contrar voinței lui Molla Vitalii, l-au urcat pe bancheta din spate a automobilului, și l-au răpit. După aceasta Tiutin Roman, a ordonat lui Cilinghir Alexandr, să urce la volanul automobilului menționat și să se deplaseze în direcția gunoștei. Ajungând la marginea orașului Vulcănești, în apropierea traseului Vulcănești - Reni, Tiutin Roman, împreună cu persoanele necunoscute, l-au bătut pe Molla Vitalii, după care lăsându-l la gunoște, au părăsit locul, fapt confirmat prin ordonanța Procuraturii UTA Găgăuzia (f. d. 162, vol. I).

Ulterior, organul procuraturii a întocmit rechizitoriul în privința lui Tiutin Roman, în care la fel, fiind descrise aceleași fapte și acțiuni săvârșite de către învinuit (f. d. 171 - 174, vol. I).

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2016 (f. d. 156 - 158, vol. I), a fost decisă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 17 mai 2016, în cauza penală privind-l pe Tiutin Roman, potrivit căreia ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a fost liberat de răspundere penală. Or, Tiutin Roman a fost recunoscut vinovat pentru faptul că „... la 26 septembrie 2010, ... împreună cu persoane neidentificate, continuându-și acțiunile criminale, amenințându-l cu violență, l-a obligat pe Cilinghir A. să-i transporte cu automobilul de marca „XXXXX”, n/î XXXXX, la Molla V. acasă și să-l cheme pe ultimul afară, ce a și făcut. Atunci, Tiutin R. l-a forțat pe Molla V. să se așeze pe scaunul din spate al automobilului de marca „XXXXX”, n/î XXXXX, la volanul căruia se afla Cilinghir A., și urcându-se în automobil, i-a ordonat să se ducă spre locul de aruncare a gunoaielor în apropierea traseului Vulcănești-Reni, iar apoi, încălcând grosolan ordinea publică, i-a aplicat lui Molla V. o lovitură cu pumnul în față...”.

În această ordine de idei, Colegiul penal ține să menționeze că, inculpatul Tiutin Roman, a fost supus urmării penale și judecării de două ori pentru una și aceeași faptă, deoarece hotărârea de condamnare a lui Tiutin Roman pentru

săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conține inclusiv și descrierea răpirii părții vătămate Molla V. produsă la data de 26 septembrie 2010, aici Colegiul penal statuează că, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, există o hotărâre judecătorească irevocabilă și reprezintă autoritatea de lucru judecat, care nu permite declanșarea unei noi proceduri cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană.

Or, pentru stabilirea semnificației sintagmei „hotărâre definitivă”, în raport cu reglementările juridice naționale, trebuie reținute interpretările date de legiuitor în art. 466 - 467 Cod de procedură penală.

Deci, autoritatea de lucru judecat este considerat un principiu, exprimat prin *non bis in idem* - principiu care nu mai permite declanșarea unei noi judecăți cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană, dacă acestea au făcut obiectul unei judecăți pentru care există deja o hotărâre definitivă.

Sub acest aspect, Colegiul penal menționează că decizia *irevocabilă* a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție prin care s-a menținut decizia instanței de apel de condamnare a inculpatului Tiutin Roman învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, care conținea inclusiv elementele infracțiunii de răpire a unei persoane, cu toate că Organul de Urmărire Penală a omis să le califice astfel, a fost emisă la 30 noiembrie 2016, adică anterior întocmirii ordonanței de punere sub învinuire în privința lui Tiutin Roman, în care s-a descris doar infracțiunea de răpire a unei persoane, este dată cu 19 ianuarie 2017, cu ulterioara condamnare a acestuia de către prima instanță, soluție menținută și de către instanța de apel.

În acest sens, Colegiul penal reține neîntemeiată respingerea de către instanța de apel a argumentelor părții apărării precum că inculpatul a fost atras repetat la răspundere penală pentru una și aceeași faptă, or, potrivit principiul *non bis in idem* reglementat de norma art. 22 Cod de procedură penală pe care îl regăsim și în art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și libertăților fundamentale, stipulează că: „*Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiași stat*”.

În privința condițiilor de aplicare a textului, reținem, că pentru a putea invoca dreptul pe care acesta îl consacără, persoana în cauză trebuie să fi suferit o condamnare, să fi fost achitată sau să se fi dispus încetarea urmăririi penale pentru fapta cu privire la care este din nou urmărită sau judecată.

Principiul „necondamnării repetate pentru una și aceeași faptă” este aplicabil ori de câte ori autoritățile competente formulează din nou împotriva

unei persoane o acuzație în materie penală după pronunțarea unei noi hotărâri irevocabile de condamnare sau de achitare în același stat, hotărâre care se bucură de autoritate de lucru judecat cu privire la această faptă.

În acest sens Colegiul penal ține să menționeze, că art. 33 Cod penal prevede de asemenea în mod expres că se consideră concurs de infracțiuni săvârșite de către a două sau mai multe infracțiuni dacă persoana nu a fost condamnată definitiv pentru vreuna din ele. În speță, omisiunea organului de urmărire penală de a încadra acțiunile inculpatului ca un concurs de infracțiuni nu poate fi imputată inculpatului, iar pronunțarea unei hotărâri judecătorești irevocabile asupra acelorași fapte a declanșat acțiunea principiului *non bis in idem*.

Astfel, Colegiul penal statuează că decizia instanței de apel din 25 octombrie 2018, prin care a fost menținută sentința de condamnare a lui Tiutin Roman învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal este contrară principiului *non bis in idem*, fiind în situația când persoana a fost urmărită și judecată de mai multe ori pentru aceleași fapte.

Colegiul conchide că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că orice persoană are dreptul de a fi judecat în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, iar cauza penală în privința lui Tiutin Roman nu a fost judecată în mod echitabil, fiind încălcate esențial drepturile inculpatului garantate atât de Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și Codul de procedură penală, iar această încălcare de lege echivalează cu o eroare judiciară, care urmează a fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 391 alin. (1) p. 4) Cod de procedură penală sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă.

Reieșind din constatările sus-expuse, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că în speță urmează a fi admis recursul avocatului, casată total decizia recurată cu dispunerea încetării procesului penal intentat în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, în privința lui **Tiutin Roman Vladimir**, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă.

Cu referire la argumentele invocate de apărare sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează că acestea nu pot constitui obiect de examinare, deoarece din textul recursului se atestă că soluția formulată cu privire la încetarea procesului penal este acceptată de avocat.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru:

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul a invocat temei prevăzut de pct. 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă.

Însă, luând în considerație faptul că, decizia instanței de apel și sentința sunt casate total, fiind decisă încetarea procesului penal în privința lui Tiutin Roman în baza art. 391 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă, instanța de recurs consideră necesar de a respinge ca inadmisibil recursul declarat de către procuror.

8. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru.

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Tiutin Roman, se casează total sentința Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 03 noiembrie 2017 și decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 octombrie 2018, și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se încetează procesul penal intentat în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, în privința lui **Tiutin Roman XXXXX**, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă.

Inculpatul **Tiutin Roman XXXXX**, urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă nu are de executat pedeapsa închisorii sau măsura preventivă – arestul, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **15 noiembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor